

Rapport etter tilsyn ved Macks Ølbryggeri AS, i Nordkjosbotn den 11.12.2014

Virksomhetens adresse:	Storgt. 5, 9008 Tromsø	Fylkesmannens arkivkode:	2007/7950
Utslippstillatelse av:	15.10.2012	Anleggsnummer:	1933.0064.01
Kontrollklasse:	4	Kontrollnummer:	2014.019.I.FMTR
Forrige kontroll:	ikke kontrollert	Tidsrom for kontrollen:	11.12.2014
Fra Fylkesmannen i Troms:	Bjørn Arne Karlsen May-Helen Holm Per Kristian Krogstad	Ansvarlig fra virksomheten:	Rune Lennart Andreassen

Kontrollens omfang

Fylkesmannen i Troms (FM), Miljøvernavdelingen, gjennomførte 11.12.2014 et tilsyn ved Macks Ølbryggeri AS, bryggeri i Nordkjosbotn. Organisasjonsnummer: 975 967 093.

Følgende tema ble kontrollert:

- Virksomhetens etterlevelse av regelverkskrav, herunder utslippstillatelse av 15.10.2012, samt forhold ved driften som påvirker/kan påvirke det ytre miljø.
- Aktuelle deler av virksomhetens internkontroll, som blant annet rutiner for å sikre at virksomheten overholder myndighetskrav satt i forurensningsloven med forskrifter.

Hovedkonklusjon

Det ble avdekket to avvik ved kontrollen (se side 4 under):

1. Macks Ølbryggeri AS har ikke oppfylt vilkår 4 i utslippstillatelsen, om at prosessavløpsvann skal behandles i et biologisk rensetrinn før det går til resipient.
2. Macks Ølbryggeri AS håndterer ikke farlig avfall etter regelverket.

Fylkesmannen er inneforstått med at Mack Ølbryggeri AS i samarbeid med Balsfjord kommunalteknikk KF er i prosess for å finne en løsning på problemene knyttet til rensing av prosessavløpsvann fra bryggeriet. Selv om problemet er utfordrende kreves det nå, etter to år, en løsning som ivaretar resipienten på lang sikt. Fylkesmannen vil ha en tett oppfølging av fremdriften i saken. Det var enighet om at Macks Ølbryggeri AS, på bakgrunn av ny kunnskap om prosessavløpsvannets innhold, sender inn oppdatert søknad om utslippstillatelse innen 30.03.2015. Fylkesmannen følger opp arbeidet med lukking av avvik 1.

Fylkesmannen ber Macks Ølbryggeri AS om å rette opp avvik 2, herunder utarbeide dokumenterte rutiner for etterlevelse av regelverk knyttet til ytre miljø samt behandling av farlig avfall ved virksomheten.

Frist for dokumentert tilbakemelding på hvordan avvik 2 er rettet settes til **15.04.2015**.

Per Kr. Krogstad
fagansvarlig

Bjørn Arne Karlsen
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

1. INNLEDNING

Macks Ølbryggeri AS har en midlertidig utslippstillatelse fra 15.10.2012. Denne skal erstattes av en permanent tillatelse når virksomheten har fått erfaringstall på sitt prosessutslipp, og renskravene er oppfylte. Av tillatelsen fremgår det at prosessavløpsvann fra øl- og mineralvannsproduksjonen ved bryggeriet i Nordkjosbotn skal renses i et biologisk rensetrinn før det slippes til kommunalt avløpsanlegg og videre til resipienten, på 30 meters dyp 5,2 km ut i Balsfjorden.

Balsfjord kommunalteknikk KF (BK) har bygget et anaerobt biologisk renseanlegg ved bryggeriet, samt forlenget utslippsledningen fra det kommunale Nordkjosbotn renseanlegg til et punkt i tråd med overstående vilkår i Macks utslippstillatelse.

Renseanlegget har imidlertid ikke fungert tilfredsstillende, og virksomheten og BK er i en prosess for å finne ut om anlegget skal utvides med nok en anaerob enhet eller om man skal bygge et aerobt renseanlegg.

Store deler av bryggeriets prosessavløpsvann har gått urensset til resipient siden oppstart høsten 2012. Dette har så langt vært uproblematisk i forurensningssammenheng da en resipientundersøkelse (Akvaplan-niva rapport 5498-01) har konkludert at resipienten tåler disse utslippene for en periode.

Mål for tilsynet

- Kontroll av om Macks Ølbryggeri AS overholder krav i forurensningsloven, herunder utslippstillatelsen av 15.10.2012, samt internkontrollforskriften.

Metode/Omfang

Tilsynet ble gjennomført i møte med bryggerisjef Rune Lennart Andreassen, styreleder Jens-Olav Løvli (ca 1 time) og daglig leder Oddvar Larsen, Balsfjord Kommunalteknikk KF, samt Yngve Johansen, Norconsult. Teknisk sjef Anders Nordlyk, HMS-ansvarlig Hilde Karlsen og råvare-/lageransvarlig Tommy Markussen bidro også i forhold til internkontroll og ytre miljø. Fra Fylkesmannen deltok Bjørn Arne Karlsen, Per Kristian Krogstad og May-Helen Holm. Det ble ikke tid til befaring på bedriften.

Definisjoner

AVVIK er overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse- miljø og sikkerhetslovgivning.

ANMERKNINGER er forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men er områder som tilsynsmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for at bedriften på en bedre måte skal kunne ivareta helse, miljø og sikkerhet.

2. DOKUMENTUNDERLAG

Følgende krav og dokumenter lå til grunn for kontrollen:

- Midlertidig utslippstillatelse av 15.10.2012.
- Forurensningsloven med tilhørende forskrifter.
- Internkontrollforskriften

3. AVVIK

Avvik 1

Macks Ølbryggeri AS har ikke oppfylt vilkår 4 i midlertidig utslippstillatelse, om at virksomhetens prosessavløpsvann skal renses i et biologisk rensetrinn før utslipp til resipient.

Avvik fra: Utslippstillatelse av 15.10.2012, vilkår 4

Kommentar:

Det ble fremholdt at det har vært alvorlige driftsforstyrrelser på det nye biologiske rensenanlegget helt siden starten. Dette skyldes dels manglende kompetanse fra leverandøren av anlegget, og dels at belastningen på anlegget har vært større enn det anlegget ble dimensjonert for. Konsekvensen av dette er at avtalen med leverandør er sagt opp, og Macks/Balsfjord kommunalteknikk/ Norconsult for tiden undersøker om anlegget skal bygges ut med flere(e) anaerobe enheter eller man skal bygge et aerobt rensanlegg for prosessvannet. Avhengig av hvilken renseløsning man velger vil man trenge noe mer tid før prosessavløpsvannet gjennomgår den ønskede rensing.

Fremdrift og ferdigstilling skal tas opp på møte mellom Fylkesmannen, Macks Ølbryggeri AS og Balsfjord Kommunalteknikk KF/Norconsult i mars i år.

Avvik 2

Macks Ølbryggeri AS håndterer ikke farlig avfall etter regelverket

Avvik fra: Avfallsforskriftens kapittel 11 Farlig avfall.

Kommentarer:

Virksomheten kunne ikke dokumentere levering av farlig avfall da de ikke kunne fremlegge deklarasjonsskjema. Farlig avfall skal leveres minst én gang i året dersom det genereres mer enn ett kg/år. Hver farlig avfall-fraksjon skal deklarerer på eget deklarasjonsskjema, og dette skal gjøres av avfallsprodusent (Macks).

Det ble opplyst at Perpetuum hentet farlig avfall, men at Macks Ølbryggeri AS ikke fylte ut noe skjema. Man kunne heller ikke si om det ble mottatt annen dokumentasjon på leveransen fra Perpetuum enn faktura for henting.

4. ANMERKNINGER

Anmerkning 1

Virksomhetens internkontroll er mangelfull på temaet ytre miljø

Kommentar:

Macks Ølbryggeri AS har ikke avklart med Balsfjord kommunalteknikk KF hvor ansvarsgrensen går mellom virksomhetenes anlegg/installasjoner. Hvem er for eksempel ansvarlig for drift og vedlikehold av utjevningstanken?

Hvor ligger ansvaret for å definere hvilke hendelser som skal registreres som avvik i forhold til ytre miljø? Det er, ifølge HMS-ansvarlig, ikke registrert avvik på ytre miljø ved virksomheten. Prosessavløpsvann som slippes urensset til resipient er ikke registrert som avvik, selv om det er et klart brudd på utslippstillatelsen.

Bryggeriet analyserer en dagblandeprobe selv på parameteren KOF. Denne regnes så om til BOF₅ ved en koeffisient på 1,6. Virksomheten kan ikke dokumentere at denne koeffisienten gjelder for deres prosessavløpsvann.

5. ANDRE FORHOLD

Gjær fra bryggeprosessen, som ble tatt ut fra avløpsvannet fra 10.01.2014, blir nå igjen sendt med prosessavløpsvannet til renseanlegget. Det vil si at mye gjær nå går direkte til resipient, da deler av prosessavløpsstrømmen går i omløp forbi renseanlegget.

Bryggeriet leverer drav til bønder i regionen etter en ringeliste. Lagertanken rommer 18 tonn og tømmes 2-3 ganger i uken.

Kiselgur, mineralsk stoff som filtrerer øl og dermed er mettet av gjær og proteiner, leveres til Perpetuum.

Bryggeriet tar dagblandeprover og analyserer selv på parameteren KOF. Denne omregnes til BOF₅ ved en faktor 1,6. Virksomheten kan ikke dokumentere at den brukte omregningsfaktor gjelder for bryggeriets prosessavløpsvann. Det er heller ikke gjort forsøk på å verifisere egne målinger ved for eksempel ringtester.

6. TILSTEDE PÅ KONTROLLEN

Navn	Tittel/funksjon	Arbeidssted
Rune Lennart Andreassen	bryggerimester	Macks Ølbryggeri AS
Jens-Olav Løvli	styreleder	Balsfjord Kommunalteknikk KF
Oddvar Larsen	daglig leder	Balsfjord Kommunalteknikk KF
Yngve Johansen	konsulent	Norconsult
Anders Nordlyk	teknisk sjef	Macks Ølbryggeri AS (20 min.)
Hilde Karlsen	HMS-ansvarlig	Macks Ølbryggeri AS (20 min.)
Tommy Markussen	råvare-/lageransvarlig	Macks Ølbryggeri AS (20 min.)
Per Kristian Krogstad	fagansvarlig	Fylkesmannen i Troms
Bjørn Arne Karlsen	overingeniør	Fylkesmannen i Troms
May-Helen Holm	rådgiver	Fylkesmannen i Troms